

litisk dialog og kontakter på mange niveauer med Iran. For så vidt angår dialogen med iranske eksilgrupper, er det efter regeringens opfattelse umiddelbart konstaterbart, at det er svært at få øje på grupper, der har tilstrækkelig legitimitet til, at man kan sige, at kontakten giver megen mening, når der nu er reformkræfter i gang inde i Iran.

I maj 2002 blev organisationen Muhajedin-e Khalq, MKO, opført på EU's terrorliste. MKO fremstiller sig selv som et demokratisk parti, men det er den eneste organisation, der har gennemført egentlige terrorangreb i Iran, og det er hovedsagelig gået ud over iranske politiske personligheder og institutioner med tilknytning til styret.

MKO er det største medlem af den mest betydelige paraplyorganisation for iranske oppositionsgrupper i eksil, National Council of Resistance of Iran, NCRI, og der er et vist personsammenfald i lederskabet af MKO og NCRI. Men NCRI er ikke på terrorlisten og rummer givetvis udmærkede og helhjertede demokrater, man kan have dialog med.

De øvrige grupperinger er stærkt splittede, gennemgående ganske små, og synes for de flestes vedkommende at koncentrere sig om oplysnings- og propagandavirksomhed. Det er den almindelige vurdering også i EU-kredse, at disse organisationer ingen eller næsten ingen rolle spiller for den politiske meningsdannelse og beslutningsproces i Iran, og at deres folkelige opbakning i Iran er stærkt begrænset.

De udgør dermed ikke et realistisk alternativ til reformkræfterne i landet. Men i 1996 var NCRI det eneste alternativ til præstestyret, og det er jo nu opstået med 78 pct. af befolkningen bag sig siden 1996.

Regeringen ser derfor et større perspektiv i at pleje og udvikle kontakter med repræsentanter i Iran for reformpartierne, med reformorienterede journalister, ngo'er, andre meningsdannere, med den relevante opposition til de folkevalgte og med civilsamfundet og uddannelsesinstitutionerne.

Kl. 12.00

Disse grupper og grupperinger er engageret i at bringe reformprocessen videre og vil være vigtige medspillere i den fremtidige udvikling af det iranske samfund i demokratisk retning, og de har altså genklang hos over 70 pct. af befolkningen.

Det er sammenfattende regeringens klare overbevisning, at udbygning af såvel politiske

som økonomiske og kulturelle relationer kan være med til at åbne det iranske samfund og med tiden bidrage til en mere demokratisk samfundsudvikling og en fælles opfattelse af de grundlæggende menneskerettigheder.

Vi tilbyder nu Iran en historisk chance for at leve op til internationalt accepterede normer. Nu er det så Iran, der skal levere varen, og vi holder øje med, at de gør det.

Formanden:

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.01

Mødet genoptaget kl. 13.00

Første næstformand (Svend Auken):

Den første taler er ordføreren for forespørgerne, fru Anne Grete Holmsgaard.

Forhandling

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg vil gerne sige tak til udenrigsministeren for besvarelsen af forespørgslen.

Så vidt jeg kunne lytte mig til, er vi langt hen ad vejen enige om, hvordan den påbegyndte kritiske dialog med Iran bør håndteres. Som jeg sagde i min begrundelse, er vi i SF også af den opfattelse, at en dialog kan være et middel til at styrke reformkræfterne og til at undgå, at disse isoleres helt, hvilket der bestemt er en fare for.

Jeg tror for så vidt, at udenrigsministeren har ret i, at Khatami ønsker reformer og ikke kun taler om dem. Spørgsmålet er imidlertid, om han er stærk nok, og om han ønsker det stærkt nok til at få disse igennem.

Som det bl.a. fremgår af Politiken i dag, men også af andre medier, er magtkampen internt i Iran ved at spidse til. Der er på den ene side en tiltagende utilfredshed med, at det håb, der blev tændt gennem valgene i 1997, i 2000 og 2001, endnu ikke rigtig har ført til resultater, og på den anden side er der Khamenei, som åbenlyst truer med at sætte – i citationstegn – folkets kræfter ind, hvilket man vel bedst kan oversætte til et spørgsmål om religiøs terror.